

atr ten w lecie poniżył się tak dalece) p. t. „Le député de Bombignac“. Jest to rzecz nader wesoła, pełna komicznych sytuacji i charakterystyki. Publiczność bawi się na niej wybornie, dzięki głównie grze obu Coquelinów.

Juliusz Turczyński, autora uwiecznionego dramatu „Mojmir“, „Tragedji życia“, „Rozbioru Dziadów“ i t. d. wyjdzie wkrótce z druku umieszczona w feletonie tegorocznym „Gazety Narodowej“ powieść społeczna „Niepoprawni“. W dziele tem skreślił autor z całą prawdą a dosadną plastyką wykształcającą klasę dzisiejszego społeczeństwa izraelskiego. Typy tu przychodzące wzięte są z życia i konsekwentnie przez całe dzieło przeprowadzone. Nie szczędził autor prawdy również i reprezentantom drugiej połowy naszego społeczeństwa, co z całą odłą przedmiotowością w szlachcicu puszczającym się na opiekę nieba, mającego już z obowiązku swego czuwać bez naszej pomocy nad losem rodów naszych. W typach Dawida Badmera a ojca jego Salamona mamy przedstawione dwie generacje, jak znów w dwóch córkach Samuela, Eulalii i Rozynie dwa kontrastujące ze sobą charaktery niewieście. Budowa powieści artystycznie przeprowadzona a główna myśl z całą tu oddana konsekwencją.

Akwarele J. Kossaka z przeszłości rodziny Fredrów przedstawiają pierwszą: Dobiesława Mierzbę, walczącego z Niemcem, który w obawie przed nacierającym woła: Fried her, na pamiątkę czego król Kazimierz W. nadał swemu marszałkowi i jego potomkom nazwisko Fredrów. Na drugiej widzimy Jana Fredrę, wojewodę ruskiego ratującego za Olbrachta wojsko polskie na Bukowinie. Andrzej Fredro, wojewoda podolski, jest bohaterem trzeciej akwareli; przedstawił go artysta jako pogromcę Tatarów, rozwiązującego pęta zabranym do niewoli. Na czwartej akwareli Wawrzyniec Fredro (1500 roku) odbywa poselstwo u Porty Ottomańskiej. Na piątej Franciszek Fredro (1520 roku) na wycieczce z oblężonego Lubaczowa gromi Tatarów. Dalej Stanisław Fredro, kosztelan czernichowski (1670 roku) przyprowadza na usługi ojczyźnie dwie chorągwie i regiment. Następnie widzimy portret Tacyta polskiego, Jędrzeja Maksymiljana Fredry. Ósma akwabela stanowi portret Aleksandra Fredry biskupa przemyskiego. Na dziewiątej Seweryn Fredro, szef szwadronu szwoleżerów polskich w roku 1813 rozbił pod Peterswaldem pułk luzarów pruskich. Aleksander Fredro, słynny później komedjopisarz przedstawiony jest naprzód w bitwie pod Hanau, gdy nieprzyjacielska kula zabija pod nim ulubionego bułanka. Oprócz tego druga akwabela jest portretem znakomitego autora. Na ostatniej akwareli walczy Edward Fredro, kapitan 6go pułku ułanów w bitwie pod Kałuszynem r. 1831, odnosząc ciężką ranę.

Kronika sejmowa.

Posiedzenie VII dnia 27 września. Zagajenie posiedzenia o godzinie 11 minut 15.

P. Alfred Potocki usprawiedliwił swą nieobecność słabością.

Odczytano spis petycji:

Edmund Józef Pliszewski o subwencję celem dalszego kształcenia się w rzeźbiarstwie. — Towarzystwo gospodarskie w Sanoku o zrównanie świąt w zakładach naukowych. — Edmund Krasiński j. w. — Gmina izraelska miasta Leska o zniesienie języka ruskiego w 4-klasowej szkole w Lesku. — Lewicki Juljan, nauczyciel o zapomogę. — Galicyjskie Towarzystwo leśne we Lwowie o subwencję na rok 1885. — Sanockie Towarzystwo gospodarskie w sprawie niszczenia kaniarki i innych ostów. — Towarzystwo rolnicze krakowskie o subwencję 1000 złr. na wydawnictwo „Tygodnika rolniczego“. — Gmina Trzemesna, Łęki, Poreba, Zassów o zezwolenie by nauczyciele mogli pełnić obowiązki organisty. — Towarzystwo tkackie w Korezynie o zapomogę 600 złr. na sprawienie warstatów. — Kazimierz Pańkowski i Tomasz Ryłski profesorowie szkoły rolniczej w Dublanach o uznanie lat służby i przyznanie dodatków pięcioletnich. — Towarzystwo rybackie w Mikulińcach o wydanie ustawy o rybactwie. — Gmina Wulka pod lasem o uwolnienie od płacenia kosztów leczenia Goldy Weinstein. — Wojciech Dobrzański nauczyciel o opiekę w sprawie sądowo-karnej o odszkodowanie poniesionych strat z powodu nieprawnego aresztowania. — Marja Siemiałkowska

o dar z łaski. — Eudoksyna Gorczyca, wdowa po woźnym Wydziału krajowego o wsparcie. — Józefa Zaleska, wdowa po weteranie wojsk polskich z roku 1831 o zapomogę. — Bolechowiec, gmina, o pożyczkę 1000 złr. na restaurację cerkwi. — Towarzystwo gospodarskie powiatu Borszczowskiego w sprawie budowy dróg z Borszczowa do Jezierzan i z Jezierzan do Kolendzian. — Uście biskupie, gmina, w sprawie reformy jarmarków i targów. — Bortniki, gmina, w sprawie ochrony od szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta. — Rzeszów, Wydział powiatowy o zezwolenie aby nauczyciele pełnić mogli posady pisarzy gminnych. — Łucja Lachowicz, wdowa po nauczycielu o stałą zapomogę. — Ludwika Nowińska, wdowa po nauczycielu o zapomogę. — Franciszka Hauptmann, wdowa po kontrolorze lasów winnickich o zapomogę. — Delatyn, gmina, o rozszerzenie szkoły tamtejszej na 2-klasową. — Kotulski Adolf, nauczyciel o zapomogę. — Ks. Kalinka, przełożony internatu ruskiego OO. Zmartwychwstańców we Lwowie o 15 stypendiów dla uczniów obrz. gr. kat. w tymże internacie. — Jadowniki, gmina o zapomogę na założenie fabryki torfu. — Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, w sprawie uregulowania nauki religii mojąsowej w szkołach ludowych. — Gościnińska Władysława, o subwencję celem dalszego kształcenia się w rysunkach. — Reprezentacja powiatu Mieleckiego w sprawie piętnowania cieląt. — Karol Daukscha, dyetariusz Wydziału krajowego o waenia aetnatis. — Towarzystwo kółek rolniczych we Lwowie o subwencję 4.000 złr. — Bazyl Lewicki, nauczyciel o przyznanie dodatków pięcioletnich.

Przy petycji Tow. gospodarskiego w Sanoku o zrównanie świąt wniósł p. Kozłowski odesłanie do Wydziału krajowego.

Do komisji administracyjnej wybrano dodatkowo p. Góreckiego.

Z porządku dziennego nastąpiło pierwsze czytanie wniosku p. Lasockiego o zmianę §. 64 ustawy gminnej. Odesłano do komisji administracyjnej.

Komisja dla spraw nietykalności poselskiej ze względu formalnych wniosła, odmówienie żądaniu sądu w Mikołajowie, na zezwolenie ścigania karnego p. Wernickiego. Przyjęto bez dyskusji.

Komisja administracyjna wniosła:

1. Sejm przeznacza kwotę 120.000 zł. corocznie przez lat trzy na udzielenie bezprocentowych pożyczek zwrotnych w ciągu najdalej lat 12, w celu budowy koszar. Pożyczki te mają być udzielane w pierwszym rządzie gminom, a następnie także prywatnym osobom. 2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielania tych pożyczek do oznaczenia sposobów zabezpieczenia tychże i do postanowienia innych bliższych warunków. 3. Budynki użyte na koszary uwalnia się od dodatków krajowych. 4. Poleca się komisji budżetowej obmyśleć pokrycie dla powyższego wydatku a w szczególności rozważyć, czyli nie byłoby wskazaniem pokryć ten wydatek przez użycie kredytu. 5. Przekazane komisji administracyjnej do sprawozdania petycje miast Gródka, Kołomyi i Sambora o pożyczki na budowę koszar, przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu.

Posel Waygart w dłuższym przemówieniu oświadczył się przeciw dawaniu na przyszłość takich pożyczek i wnosi rezolucję, ażeby wezwać Wydział krajowy do przedłożenia na przyszłej sesji projektu, równego rozkładu ciężaru kwaterunkowego na kraj cały.

Przemawiał jeszcze w podobnym duchu p. Mieroszowski a następnie p. Merunowicz, który ze względu, że Wydział krajowy, który na budowę szkół przeznaczył 15.000, na koszary zezwala 120.000, oświadczył, że przy rozprawie szczegółowej, wnieście przejście do porządku dziennego nad 1, 3 i 4 punktem wniosku komisyjnego.

Dalej p. Płaziński wykazał, że wszystkie niemal gminy na załogach wojskowych tylko tracą i oświadczył się również za rezolucją p. Waygarta.

Wreszcie sprawozdawca p. A. Jędrzejowicz przemawiał w obronie wniosków komisji poczem przystąpiono do dyskusji szczegółowej, w którą jednak p. marszałek na mocy regulaminu nie dozwolił wciągnąć rezolucji p. Waygarta.

P. Waygart cofa rezolucję, zastrzegłszy sobie wnieść takową jako odrębny wniosek.

Przy głosowaniu utrzymały się wnioski komisji w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego wniosła komisja drogowa: Wysoki Sejm raczy za najodpowiedniejsze przedłużenie drogi krajowej z Borszczowa do Jezierzan uznać drogę wiodącą od drogi krajowej w Jezierzanach do drogi krajowej Skalsko-Czortkowskiej w Kolendzianach — i w celu uznania drogi Jezierzany-Kolendziany za krajową, uchwalić odośną ustawę. Przyjęto bez rozprawy.

Komisja gospodarstwa krajowego wniosła: Wzywa się c. k. Rząd: aby wniósł projekt nowej ustawy leśnej, orzekający skuteczne środki ochrony lasów, aby zanim nowa ustawa leśna w życie wprowadzoną będzie, w najkrótszym czasie przystąpił do utworzenia rady leśnej krajowej i rad leśnych okręgowych i aby przyspieszył sporządzenie krajowego katastru lasowego. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w celu dokładnego zapoznania się z systemem wyżej określonych robót we Francji i w Niemczech zachodnich, wysłał tam uzdolnionych leśników i postarał się u Rządu o przyznanie funduszy państwowych do pokrycia kosztów tej podróży.

P. Rey szczeniwał się wnioskom komisji które zdaniem jego przeniesione są żywcem z obcego gruntu i nie odpowiadają warunkom naszego kraju.

P. A. Sapięha w obroni wniosków przedwyszczkiem prostuje twierdzenie p. Reya jako by komisja przedłożyła „ustawę“ i że przedłożyła ją za późno.

Projekt komisyjny nie jest ustawą a przedłożony został w czasie regulaminowanym. Następnie zbił mowa z kolei wszystkie zarzuty posła Reya i podał gospodarstwo leśne w Galicji, szczegółowej ostrej krytyce. W całym przemówieniu uderzała niezwykle gruntowna znajomość stosunków gospodarstwa krajowego.

Następnie p. Jaworski poparł argumenta p. Reya przeciw zarzutom p. A. Sapięhy i wniósł Sejm poleca Wydział kraj. zbadać o ile zmiana ustawy leśnej byłaby potrzebna szczególnie co do lasów górskich.

Wnioskodawca p. Mieroszowski oświadczył się za wnioskiem p. Jaworskiego.

P. Wrotnowski poparł wywody p. Reya.

Następnie zabrał głos po raz drugi p. A. Sapięha, ażeby odeprzeć zarzuty poczynione wnioskowi komisji przez poprzednich mówców. Po nim przemawiał jeszcze p. Chrzanowski za wnioskiem komisji z wyjątkiem ustępu odnoszącego się do wewnętrzznego urządzenia rady leśnej, poczem na wniosek p. Grossa zamknięto dyskusję.

P. L. Wodzicki wziął komisję gosp. kraj. w obronę przed zarzutem p. Jaworskiego jakoby komisja, referując wniosek p. Mieroszowskiego przekroczyła swój właściwy zakres działania.

Po rekapitulacji ze strony p. Sprawozdawcy Izba uchyla wniosek odraczający p. Jaworskiego, poczem dyskusję specjalną odłożył marszałek dla spóźnionej pory (godz. 3.15) do przyszłego posiedzenia, które nastąpi we wtorek d. 30 bm.

P. Waygart złożył do łaski swój wniosek w sprawie kwaterunkowej.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Wiedeń 27 września. Tagblatt donosi z Petersburga: Car zezwolił na prośbę petersburskiego stowarzyszenia, aby we wszystkich cerkwiach rosyjskich były umieszczone skarbenki na składki, w celu nawrócenia południowo-europejskich Słowian katolików. Fundusze te mają być administrowane wyłącznie przez towarzystwo słowiańskie. Na ten cel ofiarował car 4000 rubli dla Czarnogóry, 6000 dla Pragi, 11.000 dla Wiednia (!).

Praga 27 września. Herbst i towarzysze wnieśli projekt udzielenia prawa wyboru pięcioguldenowcom.

Wiadomości polityczne.

Lwów, 27 września. Dr. Ziemiałkowski wyjechał dziś kurjerskim pociągami w południe do Wiednia z powrotem.

